

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponentky)

Práci předložila studentka: Bc. Zuzana Zavadilová

Název práce: Bilaterální vztahy Bavorska s Ruskou federací: Mezi Außenbeziehungen a Nebenaußenpolitik

Oponovala: PhDr. Zuzana Lizcová, PhD.

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE** (stručná informace o práci, formulace cíle): Diplomová práce Zuzany Zavadilové se soustředí na vývoj bilaterálních vztahů Svobodného státu Bavorsko s Ruskem od anexe Krymu v roce 2014 do začátku ruské invaze na Ukrajinu v únoru 2022. Autorka v textu nejprve popisuje specifika zahraničněpolitického působení spolkových zemí, jejichž strategie a postoje se mohou lišit od linie spolkových vládních koalic. Navazuje exkurzem do historie rusko-bavorských vztahů a dokládá, že jejich podobu určovaly partikulární ekonomické, stranické i osobní zájmy. Přesvědčivě ukazuje, že vstřícné postoje bavorských politických elit i hospodářských kruhů vůči Moskvě vyústily ve vybudování celé řady bilaterálních iniciativ, které nehledě na ruské agresivní jednání na mezinárodním poli posilovaly vzájemné vazby až do ruské invaze na Ukrajinu v únoru roku 2022.
2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.): Zuzana Zavadilová si vybrala velmi důležité a v českém prostředí dosud opomíjené téma výjimečně intenzivních vztahů Svobodného státu Bavorsko s Ruskem. Ve své práci, založené na velmi širokém vzorku primárních pramenů i sekundární literatury, přesvědčivě dokládá jejich historické, kulturní i ekonomické souvislosti. Zároveň poukazuje na jistou rozpolcenost bavorské politiky, která na jednu stranu požadovala oddělování ekonomických a politických hledisek a na stranu druhou posilování ekonomické kooperace interpretovala jako pomoc Rusku k jeho demokratizaci, liberalizaci a začlenění do evropské spolupráce. V textu autorka postupuje od relativně stručnějšího teoretického a metodologického rámce k podrobně rozpracovanému historickému pozadí až k samotnému jádru práce, tedy popisu vývoje bavorsko-ruských vztahů v letech 2014-2022. Z metodologického hlediska je práce případovou studií.
3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.): Práce má mimořádně vysokou stylistickou úroveň a z textu je patrné, že prošel pečlivou editací. Formulační nepřesnosti a pravopisné chyby se v textu vyskytují jen velmi výjimečně (např. str. 16, 28, 54), tu a tam se objevují drobné nedostatky v názvech institucí či jménech osob (str. 26, 30, 50). Grafická úprava je přiměřená a formální nároky práce beze zbytku splňuje.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly: Kontrola nezjistila v práci nedostatky.

5. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.): Diplomová práce Zuzany Zavadilové je mimořádně kvalitní studií o vývoji rusko-bavorských vztahů. Jejich historické pozadí a důvody, které vedly k velmi úzkým vazbám mezi tak rozdílnými celky (geopolitickou mocností a „jen“ ekonomicky silnou spolkovou zemí, zakládající si na vlastní svébytnosti) vysvětluje z mnoha různých hledisek – ekonomického, politického, kulturního i osobního. Poukazuje na rozdíly v přístupu jednotlivých bavorských premiérů a ukazuje, jakým způsobem ruskou kartu využívali v rámci politické rivality uvnitř CDU/CSU, respektive mezi Mnichovem a Berlínem. Zároveň přesvědčivě ukazuje i to, jak Rusko dokázalo úzké spojení s Bavorskem, do značné míry tažené i zájmy podnikatelských kruhů, instrumentalizovat pro své účely. V širším kontextu je práce také zajímavým příspěvkem k debatě o roli spolkových zemí v zahraniční politice Německa.

6. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (jedna až tři):

Ve své práci zmiňujete, že rusko-německé vztahy nakrátko poznamenaly ruské zásahy proti režimní opozici (případ Anny Politkovské či Alexeje Navalného). Rezonovaly v Bavorsku nějakým způsobem kauza Vrbětice nebo otrávení agenta Skripala a jeho dcery v britském Salisbury? Nebo prošly zcela bez povšimnutí?

Současný bavorský premiér Markus Söder patřil do poslední chvíle mezi ty, kdo nekriticky podporovali výstavbu plynovodu Nord Stream 2 a úzkou kooperaci s Ruskem. Byly tyto jeho postoje následně předmětem veřejné diskuse, například před loňskými zemskými volbami v Bavorsku?

7. **DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhověl):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku A.

Datum: 21.1.2023

Podpis:

Pozn.: Hodnocení pište k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.